УДК
687.016
(477)

ТЕТЯНА ЛУЦЕВИЧ, ЛІЛІЯ НАВОЛЬСЬКА
Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

РОЗРОБКА ДИЗАЙНУ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ НА ОСНОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОБ'ЄКТА АРХІТЕКТУРИ У СТИЛІ УКРАЇНСЬКОГО БАРОКО ТА АМПІРУ

Мета. *Розробити колекцію жіночого одягу з використанням геометризованих форм та композиційних особливостей архітектури у стилі українського бароко й ампіру на прикладі монумента Незалежності України.*

Ключові слова: *дизайн одягу, архітектурна трансформація, українське бароко, ампір, фор-ескіз, авангард.*

Постановка завдання. Актуальність дослідження визначається необхідністю пошуку нових джерел інноваційних ідей для проектування сучасного костюма. В умовах зростаючої ролі національно-культурної ідентичності в дизайні моди особливого значення набуває звернення до архітектурної спадщини. Завданням цієї роботи є розробка колекції жіночого одягу на основі трансформації архітектурних форм і декоративних елементів українського бароко та ампіру. Для досягнення мети використано системно-структурний та морфологічний аналіз, методи асоціативно-візуальних порівнянь, а також прийоми сюрреалістичної трансформації.

Методи досліджень. Методологія дослідження ґрунтується на комплексному поєднанні аналітичних і художньо-творчих підходів. Системно-структурний аналіз дозволив виявити характерні риси архітектури українського бароко та ампіру, визначити їхню роль у формотворенні. Морфологічний аналіз застосовано для класифікації і подальшої трансформації архітектурних елементів у конструктивно-декоративні складові костюма. Візуально-асоціативний порівняльний аналіз сприяв формуванню нових художніх образів на основі аналогій між архітектурними формами та деталями сучасного жіночого одягу. Методи сюрреалістичної трансформації дали можливість створити інноваційні варіанти силуетів і композиційних рішень костюма.

Результати досліджень. Монумент Незалежності України обрано, як ключове джерело натхнення. Його архітектурна структура

поєднує колону з білого мармуру на постаменті у вигляді християнського храму, виконаного в стилі українського бароко. Композиція завершується фігурою Оранти України, що символізує духовність, стійкість і незалежність. Аналіз цього об'єкта дозволив виокремити базові художньо-композиційні ознаки для подальшої їх трансформації в одязі:

- формотворчі риси - вертикальні та горизонтальні членування, ордерна система, декоративні елементи фасадів і внутрішнього оздоблення стали основою для створення нових силуетів і конструктивних рішень моделей. При трансформації архітектурних елементів у форми одягу акцент зроблено на поєднанні стійких геометризованих ліній із пластичними вигинами, що відповідають специфіці жіночої фігури. Окремі елементи орнаментики та барокових завитків знайшли відображення у декоративних деталях – кокетках, лініях рельєфів і декоративному оздобленні.
- колірна символіка – використано палітру, що асоціюється з монументом і національною символікою: синій і жовтий – боротьба за свободу та перемогу; білий – чистота й мир; сірий – стійкість і пам'ять; золотий – духовна цінність та вшанування героїв. Така кольорова концепція забезпечує гармонійне поєднання традиційних символів з актуальними модними трендами та створює глибокий емоційний підтекст у колекції.

На стадії творчих пошуків створено серію фор-ескізів, які відображають характерні рухи фігури, пластичність і пропорції костюма. Образи демонструють поєднання плавних ліній і об'ємних форм низу з напівприлеглим верхом. У фор-ескізах підкреслено динаміку силуету та використано асоціативні прийоми, що дозволяють інтерпретувати архітектурні мотиви авангардний напрям - у процесі проектування використано принципи авангардизму, як сміливого новаторського підходу, що дозволив трансформувати традиційні архітектурні елементи в експериментальні підкреслено геометризовані форми костюма. У результаті сформовано колекцію, яка поєднує символи української культури із сучасними пошуками у моді:

- морфологічний аналіз - виконаний морфологічний аналіз варіантів композиційних рішень дозволив систематизувати можливі силуети, способи моделювання, типи кокеток, види застібок і декоративні прийоми Це забезпечило комплексність та узгодженість майбутньої колекції. У ході аналізу виділено кілька ключових композиційних схем, які., найповніше відтворюють поєднання

архітектурної спадщини з сучасним формотворенням.

Рис.1.**Творчий колаж художнього образу споживача**

Рис. 2. **Структурний аналіз творчого джерела**

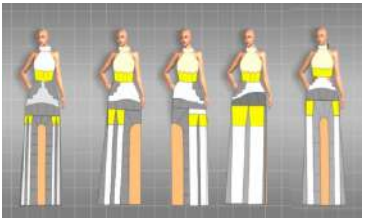

Рис. 3. **Ескіз моделей авторської колекції жіночого одягу**

Висновки. У результаті дослідження сформовано концепцію авторської колекції жіночого одягу, що поєднує архітектурні мотиви українського бароко та ампіру із сучасними принципами авангардного формотворення. Розроблені моделі відтворюють характерні ознаки творчого джерела – форму, колір, фактуру, декоративні деталі та силует, забезпечуючи єдність художнього образу.

Дослідження показало, що використання архітектурних об’єктів, як джерела натхнення для дизайну костюма створює широкі можливості для формування інноваційних колекцій, які поєднують культурну спадщину та актуальні модні тенденції. Виявлені закономірності трансформації архітектурних елементів дозволяють застосовувати їх не лише у декоративному оформленні, а й у

конструктивному моделюванні одягу. Це забезпечує глибший рівень художньо-естетичної інтеграції між архітектурою та модою.

Важливим результатом стало встановлення ефективності морфологічного аналізу, як інструменту для систематизації можливих варіантів форми костюма. Використання цього методу дало змогу оптимізувати процес проектування, підібрати найдоцільніші комбінації силуетів, деталей та декоративних елементів.

Таким чином, колекція жіночого одягу на основі трансформації архітектури українського бароко та ампіру є прикладом інноваційного дизайн-підходу, здатного збагатити сучасну моду новими смисловими та естетичними акцентами. Вона демонструє, що національна культурна спадщина може слугувати фундаментом для створення конкурентоспроможних зразків авторського одягу на міжнародному рівні.

Отримані результати можуть бути використані в подальших наукових дослідженнях, присвячених взаємодії архітектури та моди, а також у практиці проектування одягу для вітчизняних і зарубіжних модних брендів. Перспективним напрямом є також інтеграція цифрових технологій моделювання (3D-візуалізація, CAD-системи) у подальший розвиток концепції, що дозволить забезпечити точність трансформації архітектурних форм та їх масштабування для промислового виробництва.

Література

1. Іваненко О., Петренко Л. Українське бароко в мистецтві та архітектурі. – Київ: Наука, 2020.
2. Smith J., Brown K. Fashion and Architecture: Transformative Approaches. – London: Routledge, 2023.
3. Kim S., Park H. Architectural Inspirations in Contemporary Fashion. // Journal of Fashion Design. – 2024. – №2. – С. 34–50.
4. Lee M., Choi J. Innovative Costume Design through Morphological Analysis. // International Journal of Clothing Science. – 2023. – Т. 15. – С. 12–28.
5. Yezhova O., Wu S., Pashkevych K. Exploring design and technological aspects of digital fashion. // International Journal of Fashion Design, Technology and Education. – 2024. – P. 1–15.